

Redaktionen, har strakt sin Loyalitet overfor de misfornøjede Indsendere til det yderste — vi har private Udtalelser for, at der er Medlemmer, som mener, Loyaliteten har strakt sig *ud over* det yderste — i hvert Tilfælde har Redaktionen i dette Nummer af Bladet strakt sin Loyalitet *saa vidt*, at at den har optaget fornyede Angreb i Anledning af Artikler, som blev baade drøftede, forsvarede og godkendte paa Fællesmødet, dette gælder bl. a. Art. om Fru Lassens Tale i Studenterforeningen. — I dette Nummer er Redaktionen tillige Genstand for et Angreb i Anledning af Bladets Anmeldelse af Fru Thora Knudsens Skrift „Vore Hjem“. Med Hensyn til denne Anmeldelse kun saa meget:

„*Kvinden og Samfundet*“ er ikke og bør aldrig blive et gensidigt Assuranceforetagende for kvindelige Præstationer i den ene eller den anden Retning.

Hvad enten det gælder Mænd eller Kvinder, Medlemmer eller Ikke-Medlemmer, skal Bladets Kritiker være lige saa oprigtige, saglige og upersonlige, som den paatalte Anmeldelse af Fru Thora Knudsens Skrift var, og som den nuværende Redaktion lover, at dens Anmeldelser skal vedblive at være, saalænge den endnu sidder med Ansvar.

Men med Optagelsen af disse sidste Angreb maa det ogsaa være Slut med Redaktionens Loyalitet overfor sine Angribere. Disse maa nu ogsaa paa deres Side vise den Loyalitet overfor Redaktionen at opsætte, hvad mere de har paa Hjerte, til rette Tid og Sted. Hverken for Historiens eller for Omverdenens Skyld kan Redaktionen afse mere Plads paa disse idelige Overfald i Ryggen til Glæde for vore fælles Modstandere. Vi betragter derfor Diskussionen om „Kvinden og Samfundet“s redaktionelle Forhold som afsluttet her i Bladet, og opfordrer dem, som maatte sidde inde med mere uforbrugt Kritik, til at fremkomme med denne paa Fællesmødet i Aalborg 1917. Da skal Redaktionen saa vist ikke unddrage sig Regnskabet saa lidt som dets Følger.

Gyrithe Lemche.

Kvinder som Præster.

Under denne Overskrift skriver Marie Luplau i „Kv. og Samf.“ Nr. 15 en Artikel, hvorover man kan blive baade skamfuld og bedrøvet.

Skamfuld over, at hun, der, det forudsætter jeg, besidder kirkelige Interesser (i modsat Fald havde hun næppe taget Spørgsmaalet op), kan skrive saa nedsættende om vore mange udmærkede Præster, for vi har sandelig mange gode Præster rundt omkring i vort Land.

Vi har Præster, der saavel ved Døbefond og Nadverbord som i Bøn og Forkyndelse selv er med i og grebet af Ordet, derom vidner den Inderlighed og Ægthed, hvormed det der fremføres. Man kan blive bedrøvet over, at disse anklages for at give Stene for Brød. Nej, Evnen og Viljen mangler de saa vist ikke til at meddele os det levende Ord; men langt oftere fattes os den rette Modtagelighed.

Personlig har jeg intet mod Tanken om kvindelige Præster, men selv om ogsaa Kvinderne kan tage Præstegerningen op, saa har vi dog dermed ingen Garanti for, at hun vil og kan udfylde sin Plads og røgte det Kald bedre end Mændene, og derfor er en Udtalelse, der tyder i den Retning, i hvert Fald paa dette Tidspunkt en noget vovet Paastand.

Tørring i September.

Johanne Myllerup.

Redaktionen har forelagt Marie Luplau disse Udtalelser og har modtaget følgende:

Ja! jeg véd sandelig ikke, hvad jeg skal svare Fru Johanne Myllerup, med hvem jeg er *aldeles* enig, og som ganske har misforstaaet mit lille Indlæg.

Fru M. synes at have opfattet mine Linjer som et Angreb paa Præster og som en Meningstilkendegivelse af, at Kvinder skulde kunne røgte Præstekaldet *bedre* end Mændene. Nej, Fru M., ikke bedre, men *anderledes*; jeg har jo kun simpelthen villet paapege Mangelen af det kvindelige Element — den kvindelige Opfattelse i Kirkens Forkyndelse; dette Supplement, som jeg saa ofte og saa stærkt har følt Savnet af.

Jeg burde maaske have taget Forbehold overfor alle de mange *udmærkede* Ordets Forkyndere, som jeg *aldrig* har tænkt at angribe eller forkleine — al den Stund min egen, dejlige Fader var en af de mest gudbe-

naadede netop i den Retning — og med sit Liv og al sin Færd, saa vidt det er menneskeligt gørigt, stod bag sin Forkyndelse.

Marie Luplau,
Maierinde.

København i Okt. 1916.

Litteratur.

Oldmester.

Der er Bøger, som aldrig bliver gamle. Til disse hører Oldmester og hans Bog, udgivet af Dr. juris Ernst Møller. Under et Besøg i Jylland for nogle Uger siden læste jeg denne Bog og med saa megen Glæde, at jeg uvilkaarlig maatte tale og skrive om den til andre; gøre andre opmærksom paa den. Hvad Mennesket trænger til og kan optage i sit Sind af Tanker udefra, er til en vis Grad forskelligt efter Alder og Tilstand, men der er nogle Ideer og Tanker, der kan optages af os alle allerede fra vi er ganske smaa og saalænge vi overhovedet kan tænke og føle, hvis de blot til enhver Tid gives os i den rette Form. Til den Slags hører Ideerne og Tankerne i Oldmesters Bog. Enhver, som tænker over sine Tanker og Handlinger og hvad han ser omkring sig, vil finde Glæde og Styrke ved Oldmesterens Ord, lære noget, se et og andet Forhold i et nyt Lys og gaa klogere videre. Men — Oldmester kan ikke blot laanes og læses en Gang. Den har Andagtsbøgernes Karakter. Man bør eje den; for dens Tanker tilegnes kun gennem gentagen Læsning. Den hører til paa Ens Boghylde blandt Salmerne og de tankerige Digte; blandt de kæreste Haandbøger; dem, man aldrig kan læse nok.

Gennem Oldmester og hans Bog lærer man fire Mennesker at kende, først hin Oldtidens kinesiske Vismænd selv, den navnkundige *Laotse*, hvis Tanker først nu findes paa vort Sprog; dernæst den karakterfulde *Mester Kwang*, endvidere *Mester Kung* eller *Kungfutsse* og endelig den danske Tænkter, Dr. juris *Ernst Møller*, som paa en saa ejendommelig Maade indfører de tre Oldtidens Vise i vor Tankeverden.

Man kan spørge, om vi da virkelig ikke staar det gamle Kinas Tænkere altfor fjernt. Man kan synes, at Livet i Nutiden maa være uendelig forskelligt fra Livet for to—tre tusind Aar siden, tilmed i Antipodernes Land. Men vi kan lære af Oldmester, at Menneskelivet er i alt væsentligt det sam-

